

گزارش تحلیل کلان

واحد مطالعات کلان

گزارش اردیبهشت ۱۴۰۳

۸۸۷۳۰۰۶۰-۸۸۷۳۰۰۵۴-۸۸۷۵۳۳۷۵-۸۸۷۵۳۳۷۶-۲۱ (+۹۸)

۸۸۷۵۳۳۷۶، info@bcr.ir ۲۱ (+۹۸)

bcr.ir

تهران ، خیابان شهید مطهری، خیابان کوه نور، بن بست دوم، پلاک ۱۱، طبقه ۴، واحد ۴

درصد تغییر	فروردین ۱۴۰۳	اردیبهشت ۱۴۰۳	واحد	نوع قرارداد	
-۴.۱%	۸۷.۲	۸۳.۶	بشکه/دلار	NA	نفت برنت
۱.۵%	۲,۳۸۸	۲,۴۲۵	انس/دلار	NA	انس طلا
۱۱%	۹,۸۸۶	۱۰,۹۶۹	تن/دلار	Ex	مس
۱۴.۸%	۲,۸۵۶	۳,۱۳۸	تن/دلار	Ex	روی
۶%	۲,۴۸۱	۲,۶۳۰	تن/دلار	Ex	آلومینیوم
۱۱.۱%	۱۰۸	۱۲۰	تن/دلار	Ex	سنگ آهن
۰%	۵۰۰	۵۰۰	تن/دلار	FOB CIS	بیلت فولاد
-۰.۱%	۴۸۴	۴۸۰	تن/دلار	Iran Export	بیلت فولاد ایران
-۶.۴%	۳۱۰	۲۹۰	تن/دلار	FOB US GULF	اوره
۷.۵%	۲۹۰	۳۱۲	تن/دلار	CFR China	متانول
-۵.۴%	۱,۰۱۱	۹۵۶	تن/دلار	CFR SE Asia	اتیلن
۰%	۸۵۱	۸۵۱	تن/دلار	CFR China	پروپیلن
۲.۲%	۱,۰۹۶	۱,۱۲۱	تن/دلار	CFR SE Asia	پلی اتیلن سبک
-۰.۵%	۱,۰۰۵	۱,۰۰۰	تن/دلار	CFR SE Asia	پلی اتیلن سنگین
-۰.۵%	۹۶۶	۹۷۱	تن/دلار	CFR SE Asia	پلی پروپیلن
-۴.۳%	۲,۲۰۸,۲۱۴	۲,۱۱۲,۵۶۰	-	-	شاخص کل بورس
-۴%	۷۳۳,۵۶۶	۶۹۴,۷۱۷	-	-	شاخص هم وزن
-۱۰%	۶۶,۱۵۰۰	۵۹,۵۰۰	ریال	-	نرخ دلار
-۹.۲%	۴۴۳,۰۴۰,۰۰۰	۴۰۲,۱۰۰,۰۰۰	ریال	-	قیمت سکه طرح جدید
-۱.۸%	۳۸.۸	۳۷	درصد	-	نرخ تورم سالانه
-۰.۱%	۳۰.۹	۳۱	درصد	-	نرخ تورم نقطه ای

بخش اول:

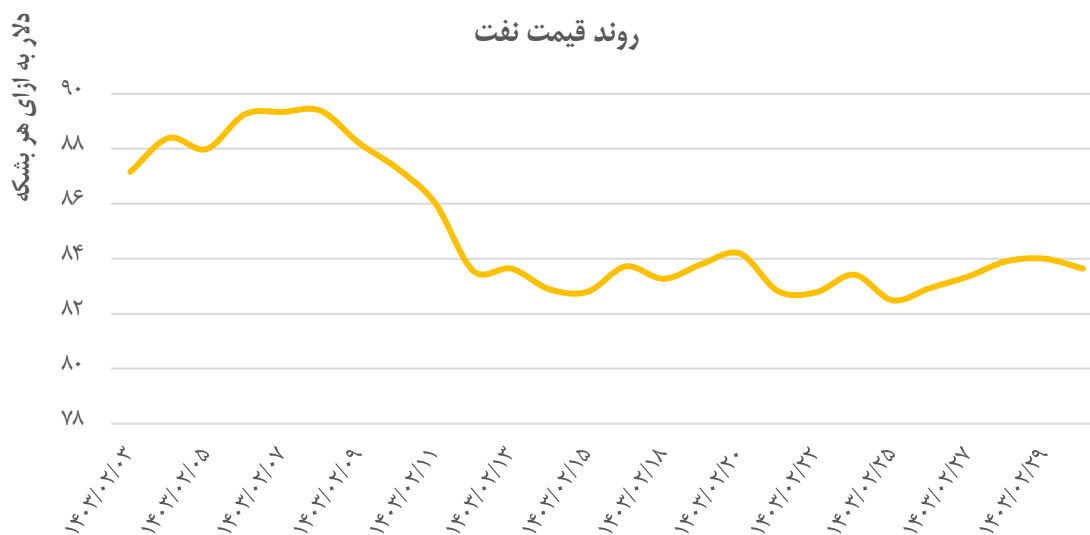
بررسی بازارهای کالایی

در اردیبهشت ماه میزان شدت نوسان و رقابت نسبت فروردین ماه کمتر بود با این حال روی، سنگ آهن، مس و متانول بیشترین رشد قیمتی را تجربه کردند. مس هم در وارد کانال ۱۱،۰۰۰ دلار معامله شد. بنا بر نظر بعضی تحلیلگران امکان رشد مس تا قیمت ۱۵،۰۰۰ دلار در هر تن رشد می‌باشد. اما عده دیگری معتقدند که به دلیل کاهش مصرف مس از سوی چین، ممکن است رشد قیمتی مس ادامه‌دار نباشد.

در ادامه به بررسی تغییرات قیمت نفت، طلا، مس، روی، سنگ آهن و مواد شیمیایی در ماه گذشته می‌پردازیم:

قیمت نفت برنت

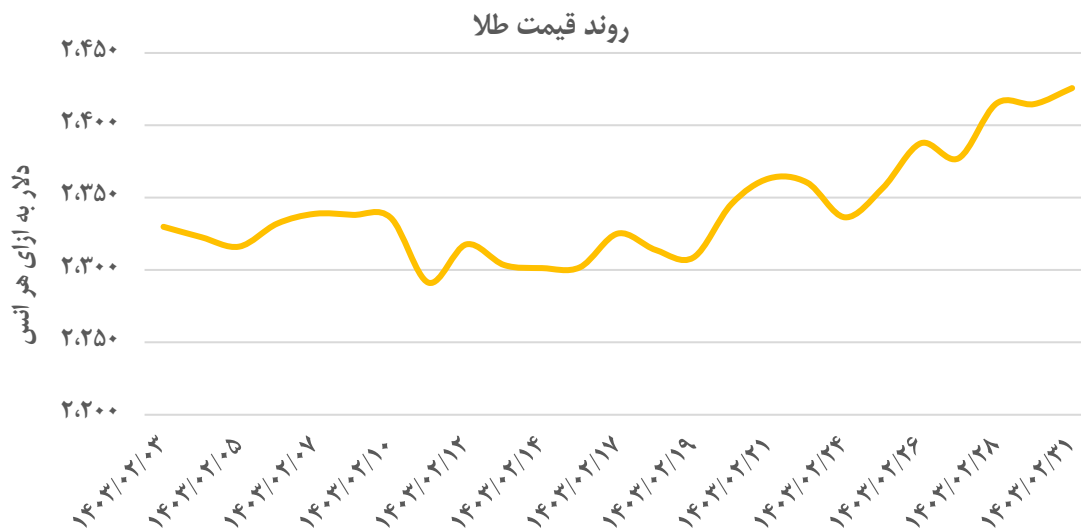
به دلیل عدم کاهش تورم بر اساس انتظارات و اظهارات مقامات فدرال رزرو مبنی بر تعویق کاهش نرخ به همین علت، موجب حفظ نرخ بالا بهره می‌شود. نرخ بالای بهره موجب می‌شود هزینه استقراض برای تامین وجوهی که موجب افزایش رشد اقتصادی و تقاضا برای نفت می‌شود بالا بوده و دسترسی به نقدینگی سخت‌تر می‌شود. از این رو بنا بر گفته تحلیلگر بانک ساکس احتمال کاهش تولید توسط اوپک پلاس جهت حمایت قیمت نفت محتمل می‌باشد.

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
-۴%	۸۷.۲	۸۳.۶	نفت (دلار به ازای هر بشکه)

قیمت انس طلا

ادامه تنش در خاورمیانه و بهم خوردن مذاکرات حماس و اسرائیل به همراه ادامه عملیات‌های اسرائیل موجب ریسک ژئوپلیتیک بیشتر شود. احتمال عدم کاهش تورم طبق انتظارات پیروی آن عدم کاهش نرخ بهره در آینده نزدیک قیمت انس جهانی با رشد همراه بود و احتمال اصلاح در آینده نزدیک نمی‌رود.

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
۱.۵%	۲,۳۸۸	۲,۴۲۵	طلا (دلار به ازای هر انس)

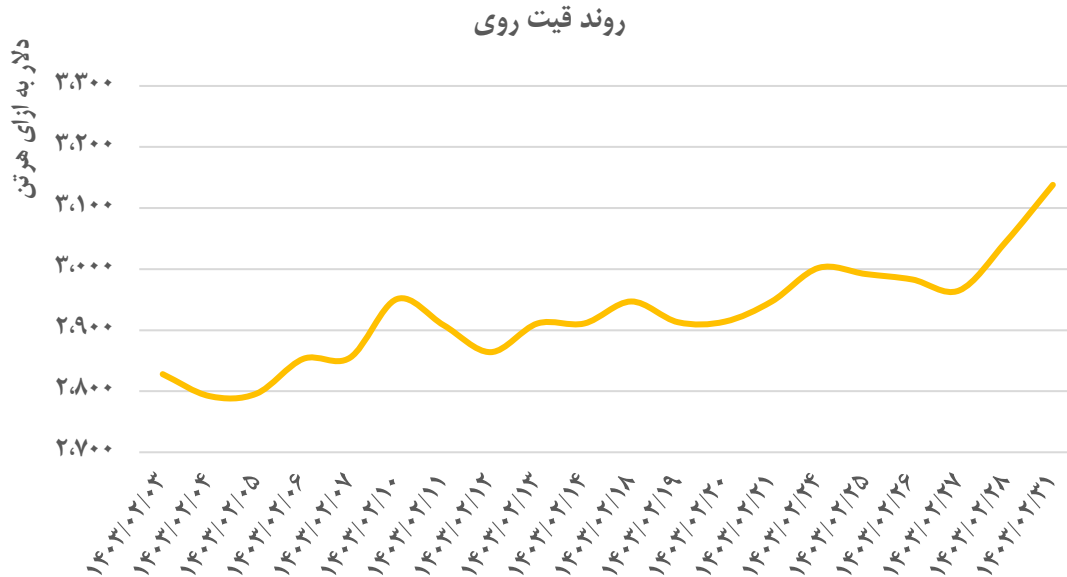
قیمت مس

قیمت مس در بازارهای جهانی در حالی به بالاترین سطح سه سال اخیر رسید و میزان تقاضا برای این فلز سرخ بهبود به دلیل تغییر سیاست حمایتی بخش مسکن چین به عنوان بزرگ‌ترین وارد کننده مس یافته است. طرح حمایتی یک تریلیون یوانی چین در بخش مسکن باعث افزایش تقاضا در بخش کامودیتی‌ها شد.

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
۱۱%	۹,۸۸۶	۱۰,۹۶۹	مس (دلار به ازای هر تن)

قیمت روی

در اثر بهبود داده‌های تجاری چین به عنوان بزرگترین مصرف کننده و تولید کننده روی، موجب شد افزایش تقاضای روی در جهان ش و بهای آن بالای ۳۰۰۰ دلار رسید.

درصد تغییر	مقدار در ماه قبل	مقدار در ماه مورد بررسی	قیمت
۱۴.۸%	۲,۸۵۶	۳,۱۳۸	روی (دلار به ازای هر تن)

قیمت سنگ آهن

به دلیل اعمال سیاست های حمایتی مسکن در چین جهت تقویت تقاضا در بازار مسکن با تسهیل شرایط و محدودیت های وام های رهنی مسکن و اجازه خرید مستقیم مسکن توسط دولت محلی با شرایط خاص باعث رشد بهای سنگ آهن شد. قیمت سنگ آهن در پایان اردیبهشت ماه به ۱۱۷ دلار رسید.

قیمت اوره

افزایش ذخایر هند به دلیل رشد تولید داخلی آن و شروع دوباره صادرات اوره توسط چین منجر به تضعیف تقاضا در بازار جهانی و کاهش بهای اوره در این بازار شد.

قیمت متانول

برخی واحدها تولیدکننده به دلیل تعمیرات و نگهداری عرضه خود را کاهش دادند و از طرفی به دلیل افزایش سطح واردات بعضی کشور مانند آمریکا تقاضا نیز افزایش یافته است. در چین نیز تقاضای متانول برای ذخیره سازی افزایش پیدا کرده به همین جهت این عوامل منجر شده بهای متانول نسبت به ماه گذشته افزایش یابد و به قیمت حدود ۳۱۰ دلار برسد.

قیمت پلی اتیلن

بازار پلی اتیلن در ماه گذشته تحت تاثیر عوامل متضادی از جمله بهبود ارزش یوان و کاهش موجودی انبارها در جهت تقویت تقاضا و تقاضای واقعی صنایع پایین دستی در کنار احتیاط خریداران منجر به تضعیف تقاضا شد.

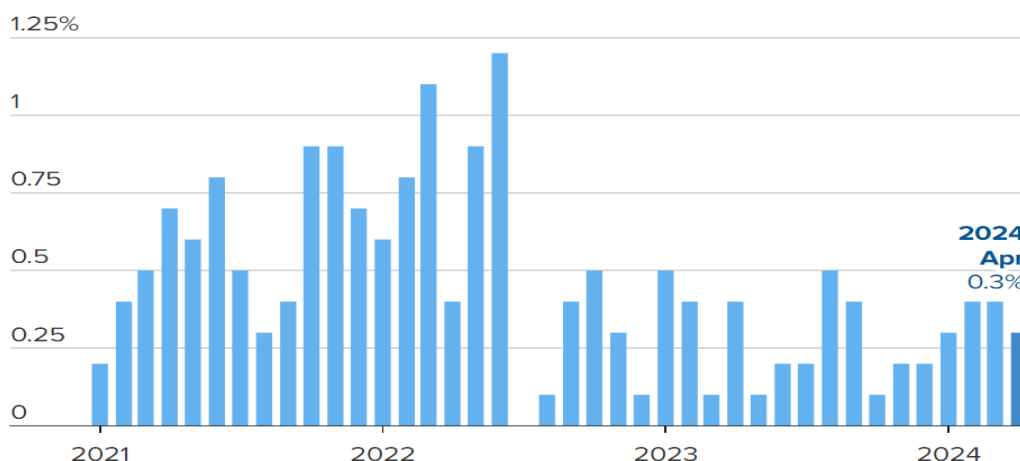
بخش دوم:

بررسی رویدادهای اقتصاد جهانی

اقتصاد آمریکا

نرخ تورم مصرف کننده در ماه آوریل، نسبت به ماه قبل ۰.۳ درصد و نسبت به سال قبل ۳.۴ درصد افزایش یافت. البته این مقدار کمی کمتر از برآورد داو جونز (۰.۴٪) بود. با این حال، بر اساس داده‌های ۱۲ ماهه، CPI مطابق با انتظارات، ۳.۴ درصد افزایش یافت.

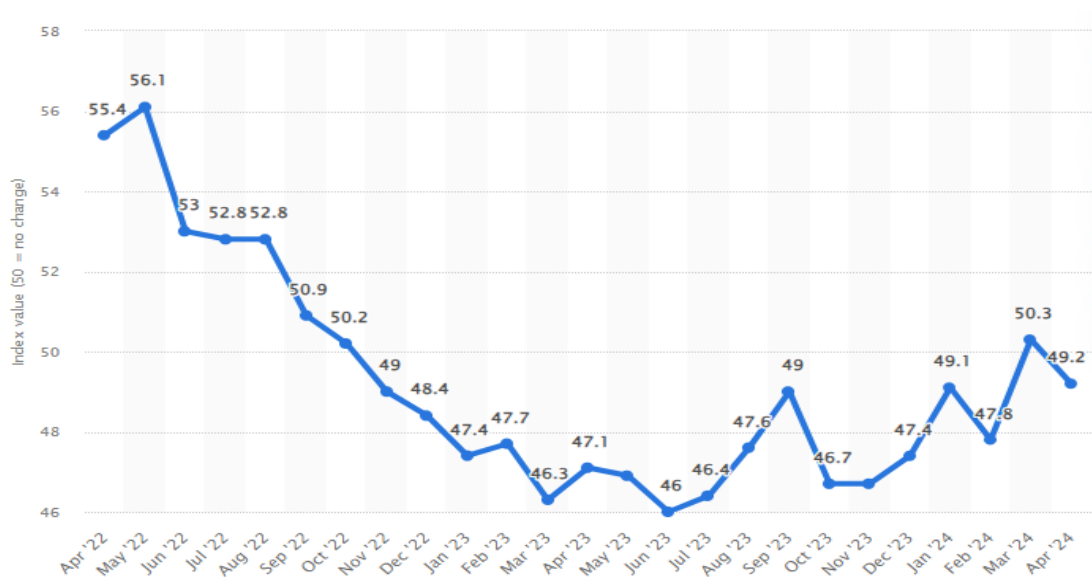
U.S. consumer price index
Month-over-month percent change

در ماه آوریل رشد شغلی در ایالات متحده به ۱۷۵۰۰۰ نفر رسید که بسیار کمتر از حد انتظار بود، در حالی که بیکاری به ۳.۹٪ افزایش یافت. نرخ بیکاری در برابر انتظارات ثابت ماندن، از ۳.۸ درصد به ۳.۹ درصد رسید. اقتصاد ایالات متحده در ماه آوریل کمتر از آنچه انتظار می‌رفت شغل ایجاد کرد در حالی که نرخ بیکاری افزایش یافت. این عامل، احتمال کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو در ماه‌های آینده را افزایش داد.

در آوریل ۲۰۲۴، ارزش شاخص مدیران خرید تولیدی (PMI) در ایالات متحده به ۵۰.۹ رسید. شاخص مدیران خرید که یک شاخص سلامت اقتصادی بخش تولید است، بر اساس پنج شاخص اصلی تعیین می‌شود که عبارت است از: سفارشات جدید، سطح موجودی، تولید، تحویل تامین کنندگان و محیط اشتغال.

شاخص بالای ۵۰ درصد نشان دهنده پیشرفت مثبت در بخش تولید است، در حالی که مقدار زیر ۵۰ درصد نشان دهنده وضعیت منفی است. PMI تولیدی در آوریل ۵۰ درصد ثبت شد که ۱.۹ واحد درصد نسبت به ۵۱.۹ درصد ثبت شده در ماه آوریل کاهش داشت. شاخص سفارش های جدید پس از رشد یک ماهه، با ثبت ۴۹.۱ درصد، یعنی ۲.۳ درصد کمتر از ۵۱.۴ درصد ثبت شده در ماه مارس، به محدوده انقباض بازگشت. شاخص تولید (۵۱.۳ درصد) نسبت به ماه مارس که ۵۴.۶ درصد بود، کاهش ۳.۳ واحدی را تجربه کرد و شاخص اشتغال ۰.۹ درصد در مقایسه با ماه مارس کاهش یافته است.

با وجود پیش‌بینی‌ها مبنی بر کاهش نرخ بهره در سال ۲۰۲۴، کمیته بازار باز فدرال، آن را کاهش نداده است. اکنون بازارها به این دلیل که کاهش تورم بیشتر از حد انتظار طول می‌کشد، پیش‌بینی می‌کنند که یک یا دو کاهش نرخ بهره در اواخر سال اتفاق بیفتند. با وجود نرخ‌های بهره نسبتاً محدود، بازار کار همچنان قوی باقی‌مانده است و نگرانی‌هایی را که می‌توانست باعث کاهش نرخ شود، برطرف کرده است. بر اساس داده‌های اقتصادی اخیر، نرخ بهره کوتاه مدت ایالات متحده در حال حاضر بین ۵.۲۵ تا ۵.۵ درصد است.

اقتصاد چین

شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) چین که معیار اصلی بررسی تورم است، در ماه آوریل نسبت به سال قبل ۰.۳ درصد افزایش یافت. اداره ملی آمار چین (NBS) اعلام کرد که CPI ماهانه در ماه آوریل، برخلاف ماه قبل، ۰.۱ درصد افزایش یافت.

در حالی که در ماه مارس، مازاد تجاری چین ۵۸.۶ میلیارد دلار بود، در ماه آوریل این عدد به ۷۲.۴ میلیارد دلار رسید. آژانس گمرک چین داده‌هایی را منتشر کرد که نشان می‌دهد در آوریل، صادرات مطابق با انتظارات افزایش یافته است. بر اساس محاسبات CNBC از داده‌های رسمی، واردات چین از ایالات متحده، اتحادیه اروپا و روسیه در ماه گذشته علیرغم کاهش

صادرات به هر سه کشور، افزایش یافته است.

همانطور که انتظار می‌رفت، PMI تولیدی آوریل ۵۰.۴ بود که نسبت به ماه قبل (۵۰.۸) کمی تعدیل را نشان می‌دهد، اما در محدوده توسعه باقی‌ماند که نشان دهنده ادامه‌دار بودن بهبود فعالیت‌های صنعتی تا پایان سال است. در انتشار PMI این ماه، اکثر عوامل تشکیل دهنده شاخص مدیران خرید، کمی عقب‌نشینی کردند. مهم‌تر از همه، سفارش‌های جدید (۵۱.۱) و سفارش‌های صادراتی جدید (۵۰.۶) همچنان در حال بهبود هستند. اشتغال (۴۸.۰) اندکی تغییر کرد اما برای چهاردهمین ماه متوالی در انقباض باقی‌ماند، زیرا همچنان بین تقاضای استخدام و عرضه نیروی کار، عدم تطابق وجود دارد. از استثنائات این موضوع، می‌توان به زیرشاخص تولید که از ۵۲.۲ به ۵۲.۹ افزایش یافت و به بالاترین حد در ۱۳ ماه گذشته رسید اشاره کرد. این اتفاق، سیگنال مثبتی برای داده‌های تولید صنعتی آوریل ارسال کرد و همچنین شاخص قیمت خرید از ۵۰.۵ به ۵۴.۰ رسید که بالاترین حد خود در ۷ ماه گذشته است.

بانک خلق چین ۱۰۰ میلیارد یوان از طریق تسهیلات وام میان مدت یک ساله به بازار تزریق کرد و نرخ‌ها را بدون تغییر در محدوده ۲.۵ درصد نگه داشت. بانک مرکزی چین، نرخ‌های سیاستی کلیدی را ثابت نگه داشت و نقدینگی بخش بانکی را تخلیه کرد.

اقتصاد اروپا

نرخ تورم سالانه منطقه یورو در آوریل ۲۰۲۴ برابر با ۲.۴ درصد بود که در مقایسه با مارس ۲۰۲۴ ثابت بود. این درحالی است که سال قبل، این نرخ ۷ درصد بود.

در آوریل، صادرات با افزایش ۱ درصدی به ۳۵ میلیارد دلار رسید. کسری تجاری با ۱۹.۱ میلیارد دلار به بالاترین حد در ۴ ماه گذشته رسید. درون منطقه یورو، تجارت در ژانویه تا مارس ۲۰۲۴ به ۶۵۰.۸ میلیارد یورو کاهش یافت که ۸.۴ درصد در مقایسه با ژانویه تا مارس ۲۰۲۳ کاهش داشت.

شاخص مدیران خرید (PMI) منطقه یورو HCOB که توسط S&P Global گردآوری شده است، در ماه آوریل از ۴۶.۱ در مارس به ۴۵.۷ در آوریل کاهش یافت. این نشانگر، برای بیست و دومین ماه زیر ۵۰ باقی‌ماند ولیکن این رقم کمی بیشتر از برآورد اولیه ۴۵.۶ بود.

تورم در ۲۰ کشوری که دارای واحد پول یورو هستند، در ماه آوریل مشابه ماه مارس و مطابق با انتظارات برابر با ۲.۴ درصد بود. تورم منطقه یورو همانطور که انتظار می‌رفت در ماه آوریل ثابت ماند، اما یک شاخص مهم در مورد فشارهای قیمتی کاهش یافت. بانک مرکزی اروپا مشروط بر اینکه تحولات دستمزد یا قیمت شگفت‌انگیز نباشد، وعده کاهش نرخ بهره را داده بود.

بخش سوم:

بررسی رویدادهای اقتصاد ایران

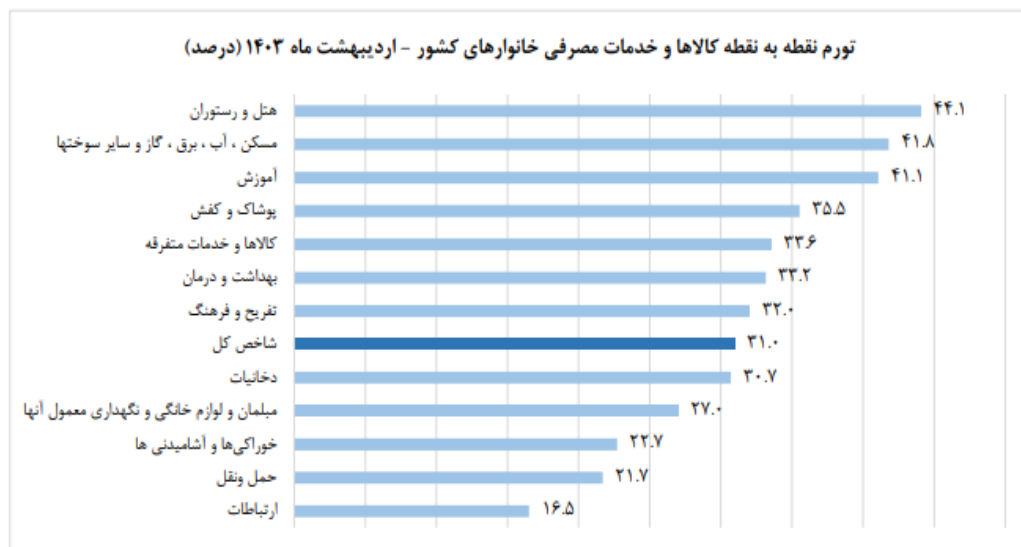
روند ادامه افت شاخص بورس در کنار کاهش نسبی تورم ماهانه نسبت به ماه پیش، افت قیمت دلار و در پی آن کاهش ارزش سکه و طلا از اتفاقات مهم اقتصادی در فروردین ماه بودند. کاهش شامخ اقتصاد کشور به دلیل تعطیلات نوروز می توان اشاره کرد. در ادامه به بررسی برخی از مهم ترین اخبار اقتصادی ایران در اردیبهشت ۱۴۰۳ پرداخته می شود:

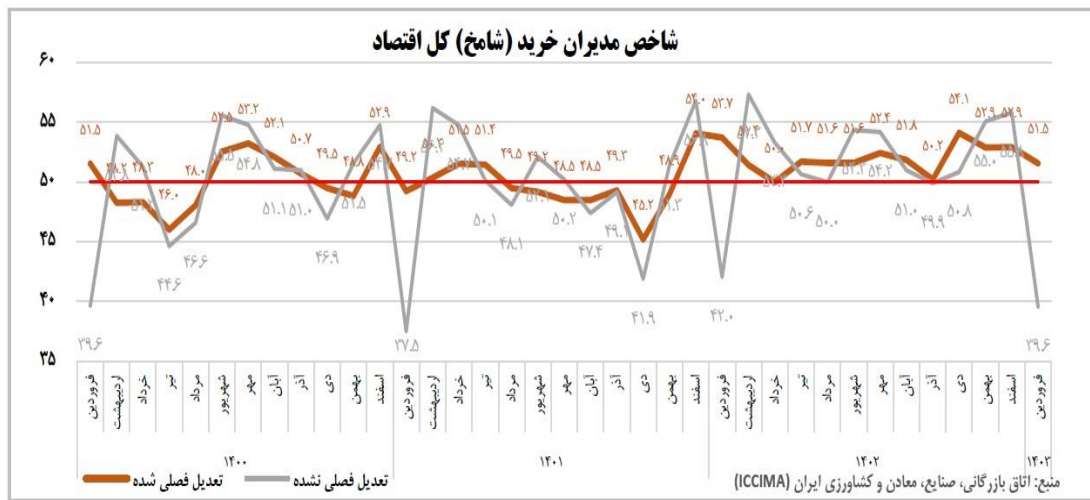
بورس در کانال ناامیدی

شاخص کل در اردیبهشت ماه نسبت به ماه گذشته با کاهش ۴.۳۳ درصدی و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳.۷۶ درصد کاهش روبرو بود و به سطح ۲،۱۱۲،۵۶۰ رسید. ارزش معاملات خرد در اردیبهشت ماه به طور میانگین روزانه ۳۹۷۸ بود که نسبت به ماه قبل حدود ۱۳.۸ درصد کاهش داشت و مجموع معاملات خرد اردیبهشت امسال نسبت اردیبهشت سال قبل بیش از ۷۳ درصد نیز کاهش یافت. میانگین ارزش روزانه معاملات بازار بدهی به صورت خرد ۱۵۳۲ میلیارد نسبت به فروردین ماه منفی ۴.۲ درصد کاهش همراه بود. ارزش اوراق بدهی منتشر شده تا پایان اردیبهشت ماه معادل ۱۱۸ همت بوده که ارزش آن نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۱۳۶ درصد افزایش روبرو شده است.

رشد ۳۰ درصدی تورم سالانه و کاهش تورم ماهانه در اردیبهشت ۱۴۰۳

طبق اعلام مرکز آمار، در اردیبهشت ماه امسال شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای کشور به عدد ۲۴۳ رسیده است که نسبت به ماه قبل، ۲.۸ درصد افزایش، نسبت به ماه مشابه سال قبل، ۳۱ درصد افزایش و در ۱۲ ماهه منتهی به ماه جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل، ۳۷ درصد افزایش داشته است. در اردیبهشت ماه ۱۴۰۳، تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور، ۳۱ درصد بوده است؛ یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین، ۳۱ درصد بیشتر از اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده اند. تورم نقطه به نقطه اردیبهشت ماه ۱۴۰۳، در مقایسه با ماه قبل، ۰.۱ واحد درصد افزایش داشته است.

به گزارش اتاق بازرگانی ایران، شاخص مدیران خرید برای کل اقتصاد ۳۹.۶ ثبت شده و نسبت به اسفند ماه کاهش چشمگیری داشت. اما اثر تعطیلات نوروز حذف مقدار این شاخص ۵۱.۵ واحد برآورد شده و نشان دهنده بهبود تقریبی وضعیت اقتصاد نسبت به اسفند ماه می باشد.

شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان ۳۵.۹ درصد با ۱۸.۳ درصد کاهش همراه بود. شاخص قیمت مواد اولیه یا لوازم خریداری شده ۷۲.۳ که نشان دهنده افزایش بهای مواد اولیه نسبت به اسفند ماه می باشد. روند افزایش قیمت مواد اولیه و افزایش نرخ ارز و محدودیت تخصیص ارز مهم ترین موانع و مشکلات تولید بود. در مجموع روند شامخ کل اقتصاد و صنعت در زمستان ۱۴۰۲ به طور مستمر بهتر شده و در فروردین ماه با اینکه از مقدار کاسته شده ولی روند بهبود ادامه داشته است.

گزارش تحولات بازار مسکن در اردیبهشت ماه ۱۴۰۳

به گزارش مرکز آمار ایران، در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳، تورم ماهانه در دو بخش اجاره و مسکن بالغ بر ۲.۶ درصد اعلام شد. تورم نقطه به نقطه مسکن نیز ۴۳ درصد رشد داشته و تورم سالانه آن نیز ۴۰.۴ درصد به ثبت رسید.

تراز تجاری در فروردین ماه ۱۴۰۳

بر اساس داده های گمرک جمهوری اسلامی ایران، در فروردین ۱۴۰۳ مجموعاً حدود ۳.۲ میلیارد دلار ارزش صادرات غیرنفتی ایران با احتساب میعانات گازی بوده است که از نظر وزنی نیز رقم ۹.۶ میلیون تن را به ثبت رسانده است. به عبارت دیگر در اولین ماه سال جاری ارزش هر تن کالای صادراتی غیرنفتی ایران معادل ۳۲۷ دلار بوده است. این درحالیست که بر اساس بررسی ها، ارزش هر یک تن کالای صادراتی مورد بررسی در سال ۱۴۰۲ حدود ۳۴۸ دلار و در سال ۱۴۰۱ حدود ۵۰۵ دلار بود.

علاوه بر کاهش ارزش هر تن کالای صادراتی طی سال های گذشته، ارزش صادرات طی یک ماهه نخست سال نیز کمترین ارزش در میان سال های مورد بررسی را داشته است به گونه ای که ارزش صادرات غیرنفتی به علاوه میعانات گازی طی

فروردین ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ حدود ۳۶ تا ۳۷ میلیارد دلار بوده اما در سال جاری به کمتر از ۳۲ میلیارد دلار افت کرده است.

گزارش متغیرهای پولی در فروردین ۱۴۰۳

بر اساس این آمار بانک مرکزی نرخ رشد پایه پولی در اسفندماه سال ۱۴۰۲ به رقم ۲۸.۱ درصد رسیده است. رشد نقطه به نقطه نقدینگی که در اسفند ماه سال قبل به ۲۴.۳ درصد رسید و در فروردین با کاهش همراه بود و به سطح ۲۳ درصد رسید. می توان گفت رشد پول بیشترین همبستگی را با نرخ تورم دارد و نزول آن به زیر ۲۰ درصد می تواند نماینگر این موضوع باشد که نرخ تورم، بعضی از شرایط نزول به زیر ۲۰ درصد را دارد.

نرخ بهره بانکی اردیبهشت ماه ۱۴۰۳

به گزارش بانک مرکزی، این نرخ از ابتدای سال جاری به جز هفته منتهی به ۲۹ فروردین ماه با روند کاهشی همراه بود. نرخ سود بین بانکی در هفته منتهی به ۵ اردیبهشت ماه با کاهش یک صدم درصدی نسبت به هفته قبل از آن به ۲۳.۵۱ درصد رسیده بود. سپس در هفته های منتهی به ۱۹ و ۲۶ اردیبهشت ماه ۲۳.۵ و ۲۳.۵۶ درصد اعلام شد و این در حالی است که هفته پایانی فروردین نرخ بهره به ۲۳.۵۲ درصد رسیده بود.

منابع:

- ۱- شبکه اطلاع رسانی طلا، سکه و ارز
- ۲- مرکز آمار ایران
- ۳- پایگاه خبری اتاق بازرگانی
- ۴- سایت بانک مرکزی ایران
- ۵- پایگاه خبری بازار سرمایه ایران